

Humor och lekfullhet i matematiken på gymnasiet

Karin Mingarini vid Magelungen Gymnasium Liljeholmen & Anna L. V. Lundberg vid
Linköpings universitet
karin.mingarini@magelungen.com

Syftet med denna studie är att utveckla matematikundervisningen på gymnasiet genom att undersöka hur humor och lekfullhet kan bidra till ökad tillgänglighet till lärande, särskilt för elever i behov av stödinsatser. Tre semistrukturerade intervjuer genomfördes med en speciallärare, en specialpedagog och en lärarassistent. Det insamlade materialet analyserades med induktiv tematisk analys för att identifiera mönster i hur lekfulla och humoristiska inslag kan användas som specialpedagogiskt verktyg.

Analysen resulterade i sju centrala teman: klassrumsklimat, pedagogiskt syfte, elevperspektiv, pedagogisk relation, aktiviteter och verktyg, NPF och lärarperspektiv. Resultaten visar att humor och lekfullhet kan bidra till ett mer tillgängligt lärande genom att minska stress, skapa trygghet och främja mod att delta i matematiska aktiviteter. Informanterna betonar vikten av ett medvetet pedagogiskt syfte där humor inte används slumpmässigt utan för att exempelvis återfå fokus, stärka relationer eller göra matematiskt innehåll mer begripligt. Vidare framhålls betydelsen av att utgå från elevperspektivet och anpassa aktiviteter efter elevernas intressen, behov och förutsättningar—vilket är särskilt relevant för elever med NPF-relaterade svårigheter eller andra stödbehov.

Studien indikerar att humor och lekfullhet kan fungera som inkluderande verktyg som stärker elevers delaktighet och främjar en positiv identitetsutveckling i matematik. Slutsatsen är att ett inkännande, strukturerat och relationsbaserat arbetssätt, där humor integreras med tydligt pedagogiskt syfte, kan bidra till att skapa mer tillgängliga lärmiljöer. Detta kan ha särskilt stor betydelse för elever i behov av stöd, då en avdramatiserad och trygg undervisningssituation kan öka både motivation, uthållighet och engagemang. Ett förslag till vidare forskning är en studie där elevernas egna röster inkluderas, samt studier som undersöker direkta effekter på lärande.

Referenser

- Banas, J. A., Dunbar, N., Rodriguez, D., & Liu, S. (2011). A review of humor in educational settings: Four decades of research. *Communication Education*, 60(1), 115–144.
<https://doi.org/10.1080/03634523.2010.496867>.